

בכל מערבין פרק שלישי עירובין לח.

מסורת הש"ס

(א) גיר ירושלמי ור"י ב"ה
הראשון והשני וכן כלם,
(ב) לעיל ג: [ע"ש לקמן נל].
(ג) [ע"ש], (ג) [ז"ל להס:],
(ד) [מוספת רפ"ד], (ה) [יוס
רש"ע], (ו) [ע"י מור"ס ד"ה
ובשני], (ז) [ולחיות רש"ע],
(ח) [ונ"ע מוס' סוכה כד.
ד"ה רבי יהודה], (ט) [פ"י
מתלמודי ד"ש ע"י מוס' שבת
קל:], (י) [ד"ה שמושי
הוא],

מוסף רש"י

מוליכו בראשון. בער
 ישיב לטוף אלפסי, ועל ידי
 שמואל קאמר, על ידי אביו
 גופיה בלא פס נמי קני ליה
 שבתה, כיון דהאס יתמי
 וקדיש ערין יומא (דער
 12.) בשבי מחשך עליה
 וארכול. מחר ומולט
 בשבי שזא ער שבת
 ומחשך עליה ואוכלו
 אס ירעה, להשיאו ואס
 אפשר לשבת הוא ואס
 יו"ט אחר השבת הוא על
 כרחו יתינו שם ע"ש
 ולמחר ילך יראה אם עדיין
 שטן שם ומחשך עליה אס
 לו עירוב לשם ואס אס
 ישב נתינו (שם). אבל.
 בלמא (בבבסו ד. כ.).

מביתנו מערב אדם שני עירובין. אם היה צריך וס ראשון לילך לבקש ויום שני לילך לבקש יכול לערב למזרח ולמערב ערב יו"ט^א הראשון: יקנה לי צבין השמשות דלמחר ללורך יום שני דקסבר רבי אליעזר שבת ויו"ט לאו כחד יומא אריבא ויבדלו אלא שמי קדושות וכלל חד יומא אחת ליה חדא שביעה וכלל חדא מיקניא ליה שביעה לאחיה דז שירעה וזביה^ב דקמא לדידיה הוא דקני ולא ליליוס^ג: עירובי בראשון ובשני כבני עירי דו'. כלומר ואם לא היה רוצה לילך אלא באחד מן הדדדין ביום ראשון ובשני שאין צריך לזוז מתחומו לא לבקש ולא לבקש ואינו רוצה להפסיד^ד לא אלפים של תחומו מכאן ולא אלפים של תחומו מכאן יערב עירוב אחד ללדג שהוא רוצה לילך בו ביום ראשון ויאמר עירובי זה יקנה לי ללורך ממחר ובשני הרני כבני עירי שלא עירבו או יאמר היה צריך לילך בשני ולא בראשון ואם עירב עירוב זה יקנה לי ביה"ש של ממחר ובראשון אהיה כבני עירי: או מערב לרוח אחס. ללורך שני ימים: או אינו מערב כל עיקר. אפילו ללד אחד להיות^ה בחד מן הימים כבני עירו: או מערב לב' ימים. ובגמרא פריך היינו רוצים אחס: מוליכו. השליש: בראשון. ערב יו"ט שלפני שבת: ומתשך עליו. עד שיקנה העירוב: ונוטלו וכל לו. שמה יאבד ושוב אין לו עירוב בשני דקדמי נאלץ עירובו בראשון וכו' וחזר ומוליכו בשני כו': משכר כבליבם. כלומר קנה לו הליכה ליום ממחר: ומשכר בעירובו. שאוכלו. וצו"ט אחר שבת דלא אפשר בכי מוליכו בראשון וחזר וכלל שם בשני לרואה אם קיים עירובו ומתשך עליו ואם רצה יאכלנו אחרי כן: מודים אסס לי שכן צ' קדושה. דקאמריתו אין עירוב לשני דאי קדושה אחת ה"ל כחד יומא אריבא ויקנה צין השמשות של ראשון לשניה וצו"ט דשמי קדושות הן יכול לערב נמי לב' רוחות: גב' לרוח אחס. דקמני מתני: מאי גיבס. שפוט דלשני ימים קאמר בניחותא: ולשני הימים. דקמני: מאי

ניבו. פשיטא לי דלרוח אחת קאמר וא"כ תרתי למה לי היינו קמייא:
 אי אהא מודה. ביום אחד דמערב לרוח אחת או אינו מערב כל עיקר
 אכל לנב"י ימים נמי או מערב כמו ליום אחד או אינו מערב כל עיקר: **אבל**
 נחת כמו אבל שרה ומתרגם קושטא (בראשית י): **שם עירב** ברגליו.
 שלא היה לו פת לשגר ע"י שליח ולערב והלך הוא בעצמו ושם לסוף
 אלפים אמה עד שקדש עליו היום וקנה שביטה וחזר ולן בציטו: **מערב**
 ברגליו **בשני**. כריך לערב ברגליו אף בשני ויכוני יכול ללכת בשני חוץ
 לתחום ע"י קנייה הראשונה: או **אם נאכל** ועינו. המערב בשם ונאכל
 עירובו ביום הראשון לאחר שקנה העירוב או אהא מודים לי בשני יומא
 עליו בשני ע"י אותה קנייה: **הא לאי**. ר' אליעזר קמהדר לה וקאמר
 ודאי אף לדבריים ב' קדושות הן. ולא גרסינן לאי אפנויי מופני דאינו
 דורש לא פסוק ולא ג"ש דבכולי הש"ס הן תרגום של לאי: ורבנן
 מספקא להו: בשבת ויו"ט אי קדושה אחת נינהו אי שתי קדושות:
 ועובדי הכא לחומרא. דאין יכול לערב לשני רוחות דלמא חדא קדושה
 היא: והכא לחומרא. דאי נאכל בראשון דאין עירוב לשני דלמא ב'
 קדושות הן: אי אהא מודה שאין מערבין בסחילה מיו"ט לשבת. אם
 לא עירב בין השמשות של ערב יו"ט והוארך ללכת בשבת אי אהא מודה
 שאינו יכול לערב מיו"ט לשבת אלא קדושה אחת היא וירי הוא כיום
 אחד שאינו יכול לערב בחתי היום אם לא עירב בין השמשות: **משום**
הכנה. שמכין מיו"ט לשבת ולא משום שעמא דחד יומא הוא: אין יומא על

אתה מודה שמה יבקע הנוד. מימה להנוד למפרטי מעמימה
משום דלזין ברייה או משום ראשית כו' כיון דקמי סיפא אי
אפה מודה שמה יבקע הנוד מנא להו דלא הוה מעמא מש"ה וי"ל דיעד
הש"ס שאין זה עיקר טעם ואע"פ שכן עמאן איז מוהשיב או הטעם
עיקר מ"מ הוה שוואלזן אומא לדעת מה

ישיב וכענין זה יש בזה"ש (דף ע"א):
גבי איברים תמימים שנתערבו
האיברים בעלי מומין דרבי אליעזר
קאומר ורואה אני את בשר של
בעל מום כאלו הן עזים ואין
בעל מום דכונען דכונען ורובע מודה
דרבי אליעזר וטעם בעל מום משום
דכתיב מום בם לא ירצו הא על ידי
התערבות ירצו ור' אליעזר דקאמר
ורואה אני כאלו הן עזים היה שאל
למה לא יכשירו מאותו טעם
אע"פ שהא בעל מום צדקו לא היה מושג
לגלותו טעם וכהנה רבות דש"ס כ' :

אמרו לו אבא. לא לגמרי מודו לו
 לר' אליעזר דלר' אליעזר
 הו כבני עירו ולרבנן כיון דמספקא
 להו הו כחמר גמלי:

ורבי אליעזר התם משום הכנה.
 וא"ת ולמה לי טעמא משום
 הכנה תיפוק לי' דאקור למיקני שציתה
 בשבת פ"י ציו"ט כיון דציו"ט אקור
 ללאת חוץ לתחום כדאמר פרק ב'
 דצ"ה (דף פ.) דאין מניחין עירובי
 תחומין מיו"ט ולאצטרו דא"ג דהתם
 לא שייך שיהי' הכנה דהא גולגלה בזה
 מותרת בזה ואור"י דאצטרך לטעמא
 דהכנה משום דמאן דשרי התם
 למיקני שציתה בשבתא א"י משום
 דרבנן הקשו לה' אליעזר גם מעריבוי
 חצירות ולכך צריך לתרץ משום הכנה
 תדע דהכנה גמי שייך צעירובי חצירות
 דהא רב פוסק בשעמתי' כ"ה אליעזר
 דשמי קדושות הן ורב גופיה פסיק
 בריש פרק ב' דצ"ה (דף טו:) דהלכה
 כת"ק דלמר יו"ט שחל להיות בע"ש
 אין מערבין לא עירובי תחומין ולא
 עירובי חצירות וכיון דשמי קדושות
 הן אמאי אין מערבין ע"כ משום
 הכנה ומיהו התם דקאמר רבי מערבין
 עירובי חצירות אבל לא עירובי
 תחומין מ"ט דמדשמי עירובי חצירות

ממשמע דלית ליה הכנה וא"כ למה אין מערבין עירובי תחומין ולמאן דאסור למקני שציתה בשצתא ניחא אכל למאן דשרי קשה ושמא י"ל דהכנה פליגי רבי ורבנן דרבי סבר לא שייך איסור הכנה בעירובי חצירות כיוון דביום טוב שרי להניחא מחצר לאחר: **משום** הכנה. איסור הכנה דאורייתא היא כדילפינן לקמן בשמעמין ומה שאופין מיי"ט לשבת משום עירובי תבשילין מפרש ר"ה דפרק אלו עוברין (פסחים דף מו:) משום האיל ומקלעי ליה אורחין וא"כ והכי צעי באלו עוברין (סע) למימר דמ"ד אליעזר לית ליה הכנה אלא כ"ד לירידה איך אופין מיי"ט לשבת ה"א דאורייתא ליה איסור הכנה הלא בשמעמין י"ל דהוא דללו עוברין סבר דאסור למקני שציתה בשצתא ואלו לא נריכין לטעמא דהכנה כדפי' ועירובי חצירות נמי סבר ההיא דללו עוברין דמערבין לר' אליעזר מיי"ט לשבת כיון דלית ליה הכנה וא"ת הא אכתי מוכח דפ"ק דביצה (דף ז.) דלית ליה לר' אליעזר הכנה בני ביצה שנולדה בשבת דקאמר רבי אליעזר עדיין היא מחלוקת ב"ש אומרים תיחבל ציור"ט וב"ה דתניא דפ"ק דביצה (סע) דר' אליעזר אומר תיחבל היא ואמה ורצ"ה אומר דלה שייך הכנה בצפיה ויבטול דאין לה אלא חיקין בעלמא שמתקן המאכל ולא שייך הכנה אלא לענין ביצה ועירוב שהוא דבר חדש:

אמר

צאני. והרי הוא כבני עירו דודאי שתי קדושות הן ואין עליו חשש ספק:

פח א מיי' פ"ח מהל'
עירובין הלכה ה'
סמג עשין א טו"ש"ע א"ח
סי' תיו סעיף א:
פח ב ג מיי' שם הלכה ח'
ט טו"ש"ע שם סעיף
: 3

ד [מיי פ"ח מהל' עירובין
הל' א טוש"ע א"ח סי'
תיב]:

רבינו חננאל

ואינן מודה כו'. ופשוטו
 ומה. מותר ר' אליעזר
 אומר. וזה טוב המעורר
 לשבת בין מלפניה בין
 מאחריה מערב ש
 מעוררין ואומר כו'. גמי'
 אמרו לו ר' אליעזר אין
 אלה מודה שאין מערבין
 ליה אלא חצי לוח
 וחצי לדרום. א' להם
 אבל. אמרו כשם שאין
 מערבין ליום אחד חצי
 לצפון וחצי לדרום כן
 אין מערבין לשבת ימים
 ימים אחד לצפון ויום אחד
 לדרום. אמר להם יום
 אחד חצי קדושת היום
 (ואיפשר) (וא' אפשר)
 חלקיו. הכא כשני ימים
 מעורר קדושת היום אמר
 לו א' אתה מודה שאין
 מערבין מתחילתה מיום
 אבל. והא לא קדושה
 אחת חצי. א' להם היום
 ששבת הכנה שאין
 טוב מכן לשבת. אמר
 להם ר' אליעזר א' אתה
 מודה מערב בגרמא
 בראשון מערב בגרמא
 בשני נאכל כו'. ופשוטו
 בכפ' מי שהוציאם גרים,
 והתנו מי שבא בדרך
 והיה מכיר אילן או
 גדר כו'. ואמרין בגמרא
 שהיו אסמרו העני מערב
 בגרמא ואל יצא עשר
 חזק לעמי ואמר שבתה'
 לקמי ליה לפי לא התירו
 לערב בגרמא (לא) להם
 שבא בדרך והשכח לו
 ר' יהודה אומר
 אחד עשר ויחד עשר.
 י' עירב בגרמא בראשון
 מערב בגרמא בשני
 נאכל עירוב (ה) [א] ראשון
 יצא עליו בשני
 א' יהיה א'